

Introductie Madame Butterfly van Theater Oostpool

Deze introductie bevat visuele en praktische informatie.

Ga voor een overzicht van de voorstellingen met live audiodescriptie naar:

www.komthetzien.nl/MadameButterfly

Het verhaal

Deze voorstelling is gebaseerd op een beroemde opera uit 1904. Het verhaal gaat over Cio-Cio-San, een jong Japans meisje dat trouwt met een Amerikaanse soldaat, Pinkerton. Zij wordt verliefd op hem, maar hij ziet het meer als een tijdelijke relatie. Als hij teruggaat naar Amerika, blijft zij alleen achter en krijgt een kind van hem. Na drie jaar komt Pinkerton terug, maar dan met een nieuwe vrouw. Hij wil zijn zoon meenemen naar Amerika, zonder rekening te houden met Cio-Cio-San.

Theater Oostpool laat dit verhaal op een nieuwe manier zien. Ze leggen de nadruk op hoe Aziatische vrouwen in westerse verhalen vaak als zwak of onderdanig worden neergezet. In deze versie krijgt Cio-Cio-San juist een eigen stem. Ze laat zien wie ze echt is en vertelt haar eigen verhaal.

De voorstelling bestaat uit drie delen:

In het eerste deel dromen twee meisjes in een dorp van een ander leven.

In het tweede deel wordt het oude verhaal van de opera onderzocht en bekritiseerd.

In het derde deel vertellen de Aziatische spelers hun eigen verhalen en dromen.

Deze moderne bewerking laat je nadenken over wie verhalen vertelt – en hoe dat invloed heeft op hoe we mensen en culturen zien.

De personages, kleding en het decor

De cast

Cystine Carreon - Nhung Dam - Charlotte Ha - Mei Ling Wan-Im - BekLulu
Streefkerk en de enige man in het geheel is Kok-Hwa Lie

Aan de hand van de volgorde in scenes zullen we ook de kostuums en decors beschrijven

Proloog

Op het lege toneel staat actrice Mei Ling. Boven haar branden een aantal tl buizen. Zij is gekleed in een opvallende paarse kimono met grote bloemenmotieven in roze, geel en oranje.

Een kimono is een traditioneel Japans kledingstuk: een lang, recht gewaad met wijde mouwen, dat meestal met een brede ceintuur (obi) om het middel wordt gedragen. De stof is vaak rijk versierd met kleurrijke patronen of symbolen, en de kimono valt losjes rond het lichaam.

Haar haar is opgestoken in een traditionele stijl. Uit de nek en in een gladde knot op haar hoofd. Het haar is gitzwart en glimt. Terwijl het publiek binnenkomt, voert ze in stilte een ritueel uit: ze stopt bladmuziek van Puccini stuk voor stuk in een felrode versnipperaar. Naast haar liggen stapels partituren, deels al tot snippers vermalen. Zodra de zaal stil is, richt ze zich tot het publiek. Zij spreekt chinees. Als zij vertelt verschijnt er op beeldschermen links en rechts en boven het toneel de vertaling.

Na de proloog volgt het eerste deel

Deel 1: Het dorp

Als het doek opgaat, zie je een dorp in China, in het jaar 1904. Op het podium staan hoge houten huizen met daken van oude dakpannen. De gebouwen zijn groot en zien eruit alsof ze van hout zijn gemaakt. Links is een trap naar een hoger deel van het huis omdat dat uit twee

verdiepingen bestaat. Rechts naast dit huis een winkel met voor de open pui een uitstalling waarop houten kratten met groente gezet kunnen worden. En daar weer naast een kleine woning. Bij dit huisje rechts hangt naast de deur hangt een hout gesneden beeld met een plankje er naast waar wierook op gezet kan worden. Een altaar naast de voordeur. Alles is in bruine en aardse kleuren.

In de straat wonen de dorpingen. Ze dragen simpele, blauwe kleding of juist helemaal in het zwart. Er komen kruiwagens met stro voorbij, er wordt met een echte wastobbe en water kleding gewassen, thee gedronken. Er liggen ook strobalen en andere spullen die laten zien dat ze in een landbouwdorp wonen. Het licht is zacht en romig geel, alsof er een zinderende hitte opkomt is of net geweest.

In deze omgeving speelt het verhaal van Qi af. Zij woont rechts in dat kleine huisje. Ze is een 15-jarig meisje in het blauw gekleed. Ruime zittende broek, wijd licht blauwe overgooier tot over de knieën en zwarte gymschoen achtige schoenen. Verder is er dan nog de oma, een oude dame met grijs haar en ook blauwe kleding. Haar moeder en haar vader wonen ook in het huis. De vader draagt ook blauwe kleding en heeft een hele lange zwarte vlecht achterop z'n hoofd. Hij runt de winkel in het midden van de straat en is druk om alles wat van het land komt te verkopen om zo het hoofd boven water te houden en de belastingen te betalen. Moeder is veel thuis, draagt de zorg voor het huishouden en let een beetje op oma.

Qi heeft een vriendin Huīyàn en die woont in het grote dubbele huis links samen met haar moeder. Huīyàn is ook in het blauw gekleed maar haar moeder draagt een zwart kostuum met een zwart katoenen mutsje.

En dan komt er nog kort een kapper (in het blauw gekleed ook) en een belastinginner voorbij, en die loopt met stevige passen, met luide stem en bel in het zwart gekleed door de straat.

Deel 2: De opera

De scene start met Chou, de traditionele clown uit de Chinese opera. Het decor is totaal anders dan het landelijke Chinese dorp uit het eerste deel: hier zien we een rijk versierde operawand met een rood gordijn en gouden details, alsof we in een klassiek Europees theater zitten. Links en rechts zijn geschilderde loges en zuilen te zien, met rode fluwelen bekleding – een theater in het theater.

Chou staat in een fel spotlicht, met een vrolijke houding en kleurrijk kostuum. De clown draagt een zwarte jas met vlinderpatronen en een opvallende groene hoofdtooi, versierd met ronde bollen en bloemen. In de hand houdt hij een rode lantaarn. Alles aan dit personage is overdreven: de bewegingen, het uiterlijk, en de expressie.

Zodra hij zijn verhaal heeft gedaan zitten we in de opera

Het doek gaat op. En daar staat Cio cio san of te wel Madame Butterfly gespeeld door Cystine.

Ze draagt een lange witte kimono met daaroverheen een wijde rode mantel met bloemen en een brede rode band om haar middel. Haar zwarte haar is opgestoken in een traditionele Japanse shimada-stijl: strak naar achteren gekamd en in een grote, ronde knot boven op haar hoofd. Deze klassieke haarstijl werd vroeger gedragen door geisha's en vrouwen van hogere status. Het zorgt voor een sierlijke en statige uitstraling. Ze draagt ook sokachtige witte schoentjes.

In het midden op de grond ligt een dikke witte mat van 2 bij 1 meter. Af en toe knielt ze hier op. Verder draagt ze af en toe een witte waaier van rijstpapier.

Achter haar een groot decor dat lijkt op Japanse schuifdeuren (shoji) bestaand uit houten frames met ipv glas met melkachtig papier, met daarop zachte tekeningen van bergen, tempels en bomen in grijstinten. Rechts is een deel open, waar felroze kersenbloesem zichtbaar is. Het licht speelt hier een belangrijke rol en kleurt mee met de emoties van Madame Butterfly. Bijvoorbeeld woede dan is alles rood uitgelicht.

Deel 3

Na de opera wordt razendsnel alles uit het zicht gehaald. Het toneel is leeg met alleen een donkere achtergrond en enkele rechte lichtbuizen die wit licht naar beneden stralen.

In de laatste scène staan de vier vrouwen en de man bijna als zichzelf op het toneel. Ze dragen allemaal kleding van denim (spijkerstof), elk in een eigen stijl: broeken, jurken of jassen, maar allemaal in blauw. Hun kleding is modern en simpel, zonder opsmuk. Alleen een houten bankje achterin vult de verder lege vloer.

Na alle kostuums en grote beelden van eerder, voelt deze scène als een terugkeer naar het nu. Geen masker, geen spel – alleen mensen, in denim, die hun eigen stem laten horen.

Muziek

In deze voorstelling wordt een soundscape gebruikt om sfeer en spanning op te roepen, bijvoorbeeld aan het begin, bij de geschiedenisles over China. Je hoort dan geen muziek of lied, maar een mix van geluiden: een mannenstem die vertelt, dreigende muziek, explosies en geroezemoes.

Dat geluidsdecor – die soundscape – zorgt ervoor dat je je als publiek midden in de chaos en dreiging voelt, nog voordat er iets gebeurt op het podium. Het maakt de scène spannend en intens, zonder dat je alles letterlijk ziet.

In het tweede deel wat over de opera gaat horen we de muziek en ook wordt er dan LIVE gezongen.

Boventiteling

In deze voorstelling wordt er soms in het Chinees gesproken of gezongen. Om te zorgen dat iedereen het kan volgen, is er boventiteling: vertaalde tekst die boven het podium wordt geprojecteerd. Die boventiteling wordt ook uitgesproken door de blindentolk. Als een personage bijvoorbeeld Chinees spreekt, leest de tolk hardop de vertaalde tekst voor. Zo mist niemand wat er wordt gezegd.

Bij de gezongen stukken is er ook boventiteling, maar dan ligt de nadruk op de muziek en de zang. De tolk vertelt dan in het kort waar het over gaat, maar laat de muziek vooral spreken.

Tot zover de introductie over Madame Butterfly.

Praktische informatie

Voor de voorstelling is er een meet & feel inleiding. Je wordt enkele dagen van tevoren door het theater geïnformeerd over de aanvangstijd van de inleiding en andere praktische zaken.

Zodra het tijdstip van de inleiding bekend is, vind je deze onder het kopje Waar en Wanneer op www.komthetzien.nl/MadameButterfly

De blindentolk van Komt het Zien! is Dave van der Wal

Wij wensen je een fijne voorstelling.

Informatie over Stichting Komt het Zien!

Een agenda met overzicht van voorstellingen met live audiodescriptie door blindentolken vind je op: komthetzien.nl/agenda

Voor contact met Komt het Zien! stuur je een mail naar:

info@komthetzien.nl